

ОНИЩЕНКО В.О., студент, НТУ «ХП»

ВЛАСЕНКО В.А., к.е.н., доц., ПУЕТ

НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-РОЗПОРЯДЧИХ МЕТОДІВ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ У ТРАНСФОРМАЦІЙНИЙ ПЕРІОД

Нові виклики і загрози зовнішнього середовища призвели до необхідності перегляду діючої системи управління на українських підприємствах. Особлива увага менеджерів у сучасних умовах повинна бути зорієнтованою на формування цілісної системи організаційно-розпорядчих методів управління підприємствами, що є актуальним напрямом наукових досліджень.

Метою дослідження є обґрунтування перспективних напрямів підвищення ефективності використання організаційно-розпорядчих методів управління підприємством в умовах трансформації національної економіки.

Поточні реалії бізнес-середовища в Україні передбачають подальший розвиток інформаційного суспільства та постійне впровадження інформаційних технологій, що змінюють зміст та функціональне призначення організаційно-розпорядчих або адміністративних методів управління, доповнюючи їх компонентами цифровізації управлінських процесів.

Організаційно-розпорядчі (адміністративні) методи управління забезпечують чіткий розподіл обов'язків в апараті управління, додержання правових норм і повноважень у вирішенні питань господарської діяльності, підтримку організованості в роботі та високої дисципліни праці, координацію трудових зусиль працівників шляхом прямого (адміністративного) спонукання їх до дій, а також контроль за роботою підприємств, організацій та окремих працівників [1, с. 187].

Українські дослідники І. А. Маркіна, Р. І. Біловол та В. А. Власенко наголошують на тому, що «організаційно-розпорядчі методи управління по-суті є методами адміністративного впливу, так як правом на їх застосування

наділяється адміністрація підприємства. Успішне адміністрування полягає в тому, що на підприємстві розробляється чітка організаційна структура, розподіляються функції, права, повноваження, обов'язки та відповідальність всіх підрозділів підприємства та окремих працівників» [2, с. 118].

Організаційно-розпорядчі методи управління являють собою спосіб впровадження управлінського впливу на персонал та орієнтовані на такі мотиви поведінки, як розуміння необхідності дисципліни праці, почуття відповідальності, прагнення людини працювати у певній організації тощо [3, с. 427].

З метою підвищення ефективності використання методів розпорядчого впливу в межах кожного підприємства автори рекомендують сформувати загальну структуру бази знань організаційно-розпорядчої документації, що включатиме: 1) створення єдиної локальної мережі підприємства; 2) придбання офісного програмного забезпечення; 3) встановлення апаратного та периферійного забезпечення (разом з відповідними веб-додатками та месенджерами); 4) систематизацію документації за основними видами (організаційні, розпорядчі, довідково-інформаційні, кадрові документи та документи загального характеру).

На нашу думку, формування бази знань організаційно-розпорядчої документації на підприємстві сприятиме подальшій інформатизації процесу управління та впровадженню елементів децентралізації під час розробки і прийняття управлінських рішень.

Для удосконалення методів розпорядчого впливу на українських підприємствах рекомендуємо впровадити узагальнену процедуру видання наказів і розпоряджень, що повинна ґрунтуватися на дотриманні основних етапів:

- Ініціювання видання наказу чи розпорядження.
- Збір та аналіз інформації для підготовки проекту розпорядчого документу.
- Підготовка попереднього варіанту проекту наказу або

розпорядження.

- Узгодження проекту документу між директором та його заступниками.

- Доопрацювання проекту наказу або розпорядження у разі виникнення зауважень з боку директора, його заступників та керівників структурних підрозділів.

- Підписання наказу або розпорядження (включаючи можливості цифрового підпису).

- Реєстрація наказу або розпорядження в електронній базі даних підприємства.

- Доведення наказу або розпорядження до його безпосередніх виконавців під особистий підпис.

Слід зауважити, що конкретизація процедури видання наказів та розпоряджень сприятиме чіткій регламентації управлінської праці та дотриманню виконавчої дисципліни співробітників підприємства.

Таким чином, організаційно-розпорядчі методи управління виступають основою управлінського впливу на підприємстві. Саме тому їх оптимальне поєднання і раціональне використання у процесі управління є передумовою ефективного функціонування та подальшого розвитку будь-якого підприємства у довгостроковій перспективі.

Список літератури:

1. **Гончаренко М. Л., Бугай В. В.** Особливості ідентифікації та використання методів управління персоналом організації. Інноваційна економіка. 2013. Вип. 2. С. 186–189. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/inek_2013_2_42 . (дата звернення: 07.11.2024).
2. **Маркіна І. А., Біловол Р. І., Власенко В. А.** Менеджмент організації : навч. посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2013. 248 с.
3. **Noe R. A., Hollenbeck J. R., Gerhart B., Wright P. M.** Human resource management : Gaining a competitive advantage. New York : McGraw-Hill Education. 2017. 770 p.

Бібліографія: ОНИЩЕНКО В.О., ВЛАСЕНКО В.А. Напрями підвищення ефективності використання організаційно-розпорядчих методів управління підприємством у трансформаційний період / **В.О. ОНИЩЕНКО, В.А. ВЛАСЕНКО** // Результати наукових конференцій Навчально-наукового інституту економіки, менеджменту та міжнародного бізнесу НТУ «ХПІ» за 2024 рік в 2 т. – Харків : НТУ «ХПІ», 2024. Т. 2 : Труді XV-ої Міжнародної науково-практичної Internet-конференції студентів та молодих вчених «Стратегії інноваційного розвитку економіки України: проблеми, перспективи, ефективність «Форвард-2024» 25 грудня 2024 р. – 2024. С. 14-16